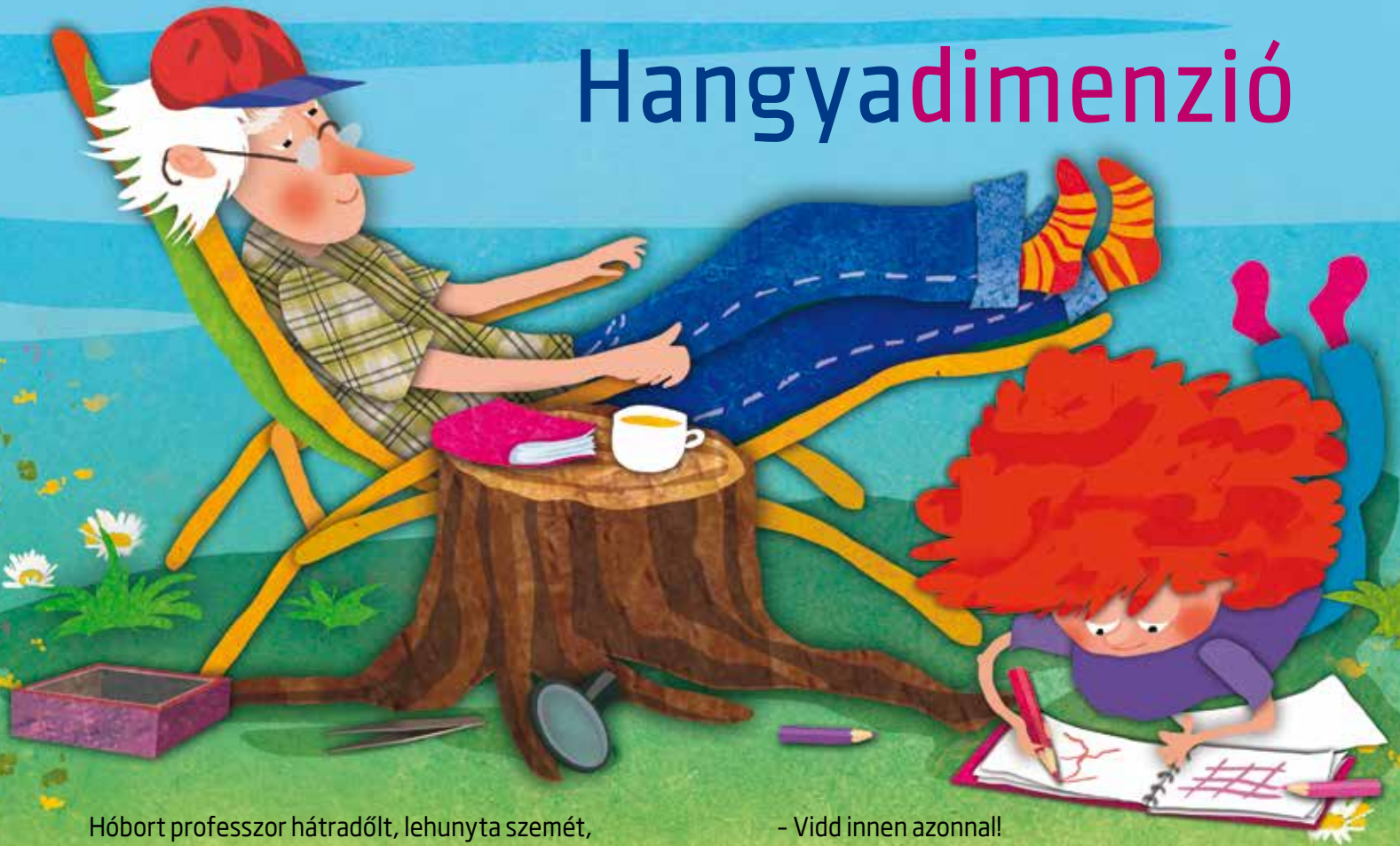

Hangyadimenzió

Hóbort professzor hátradőlt, lehunyta szemét, és kedvenc képleteire koncentrált. Szerette a csendes, délutáni órákat, amikor a kertben, pihenés közben gondolkozhatott. Nem messze tőle Kristóf a fűben hasalt, körülötte szétszórva a bogarászókészlete: nagyító, csipesz és a lélegeztető lyukakkal ellátott rovargyűjtő doboz. A professzor félig leeresztett pillái mögül még látta, ahogyan fia a hangyák szerteágazó útvonalait tanulmányozza, majd lerajzolja megfigyelési naplójába. Legkisebb lánya, Lujza közben a cseresznyefa alsó ágán kuporgott, fél lábát lelógatta és elmerülten olvasott. A képletek fantasztikus felhőjéből sikítás szakította ki a professzort.

- Vidd innen azonnal!
- Csak kísérleteztem velük...
- Miféle kísérlet, amihez a lábamat használok terepnek?!

Hóbort sóhajtott, és kelletlenül kinyitotta a szemét.

- Mi folyik itt?
- Kristóf hangyákat uszított rám, hogy összecspikdjék a lábamat.
- Nem igaz, csak a fatörzsre helyeztem át néhányat a kísérleti alanyokból!
- Neked a hangyák alanyok?
- Ha továbbra is hangosan veszekedtek, mamát is felébresztitek - vont a következtetést a professzor.

Mindkét gyerek elhallgatott.

- Ne haragudj, Lujzi, tényleg nem direkt volt...
- szólalt meg halkabban Kristóf. - Nézzétek, milyen viccesen viselkednek, ha felemelem, és átteszem őket. Ez itt a bolyhoz vezető főútvonal. A fatörzs alig fél méterre van tőle, ha áthelyezem az alanyaimat, mégis furán viselkednek: fel-alá szaladgálnak, és még negyedóra múlva sem találják vissza az útra.

- A lábamra vezető utat persze rögtön megtalálták. Egyébként, ha kisebb volnál, jobban megértenéd őket - vélte Lujza.

- Nem is tudod, mennyire igazad van, Lujzikám - lépett hozzájuk a professzor. - Szerintem pont olyan érzés nekik, mintha hirtelen egy másik dimenzióba kerültek volna.

- Viccelsz, papa?!

- Dehogy. Képzeld el, Kristóf, hogy kicsi vagy, egészen kicsi. Kisebb, mint egy hangya, kisebb, mint egy porszem, kisebb, mint egy atom. Sőt,

még az atom magjánál is jóval kisebb. Ekkor óriási kéz bukkan elő, és áthelyez egy számodra váratlan irányba. Olyan irányba, aminek a létezését még csak nem is sejtetted. Ha egészen kicsivé zsugorodnál, új irányok nyílhatnak meg előtted, akár a hangyáknak a fatörzs felé, a magasságba táruul dimenzió.

- De ez csak a sci-fi filmekben van, ugye, papa...?

- Nem, a részecskegyorsítóknak, sőt, a világűrben, az égitestek mozgásából megfigyelt gravitációs vonzóerő kutatásánál is keresik ezeket az új, extra dimenziókat. Például a gravitációs tér nemrégiben megfigyelt hullámain, a gravitációs hullámokat is másként érzékelnénk, ha az ismeretlen irányokban, vagyis az extra dimenziókban is elnyelődnének.

- De miért gondoljuk, hogy létezhetnek efféle dimenziók?

- Lujzikám, te mindig a legfontosabb kérdéseket teszed fel. Kristóf, talán emlékszel, hogy

beszélgettünk a szuper csapatról, amikor a négy kölcsönhatást, az elektromos, erős, gyenge és gravitációs erőket próbáltuk összefogni.

- Igen, bár a mi hármас csapatunkkal mégsem jutottunk tovább a verseny megyei fordulójánál.

- Nos, az elméleti fizikusok is hasonlóképpen vannak vele. Szükségünk van a négyes csapatra, például, ha meg akarjuk érteni a fekete lyukak működését. Jelenlegi tudásunk szerint a négyes felállítás azonban kizárólag akkor lehetséges, ha feltételezzük az extra, rendkívül kicsi, még felfedezésre váró dimenziókat.

- Én is rátalálhatok véletlenül egy ilyen extra kicsi járatra? Vagy esetleg a hangyák?

- Ha a kísérleti alanyaid véletlenül rábukkannának az extra dimenziókra, úgy látnád, egyik pillanatról a másikra nyomuk vész, köddé válnak, eltűnnek a semmiben.

- Hú, az milyen menő lenne...

- Sajnos, erre mégsem számíthatsz, ugyanis már a jelenleg futó kísérletekből is tudjuk, hogy az érzékelhetőnél csak jóval kisebb extra dimenziók lehetségesek. Úgy gondoljuk, a méretük alig néhányszorosa a Planck-skálának, ami a világ legkisebb hosszúsága...

- Létezik olyan dimenzió, amiben vasárnap délután kettő és három között aludni lehet? - csapódott ki hirtelen a háló ablaka.

- Üdvözlét az extra dimenzióból - kuncogott Lujza.

- Végül te ébresztetted fel mamát, szokás szerint egyre emelkedő hangerővel magyaráztál - jegyezte meg Kristóf.

- Khm - köszörilte meg a torkát Hóbert professzor -, alighanem igazatok van. Ha nem bánjátok, vissza is vonulnék a saját dimenzióimba.

Azzal bocsánatkérően az ablak felé biccentett, és elindult a dolgozószobába.

SOMFAI ANNA

BENEDEK VIRÁG rajzai